

Véleményünk szerint egy olyan negyedévi folyóiratra volna szükségünk, mely az önálló kutatásokon alapuló szakdolgozatok közlésén kívül oly sok irányban elágazódó tudományunk fontosabb irányainak haladásáról tájékoztatást nyújtana, valamint a hazai és külföldi szakfolyóiratokat és szakmunkákat röviden és velősen ismertetné.

Hogy ebbeli tervünket megvalósíthassuk, azzal a kérelemmel fordulunk a tisztelt Választmányhoz, hogy egy ilyen folyóirat megjelenését lehetővé tenni s azt évi 2000 koronával támogatni kegyeskedjék.

A szakosztály a feliratot ezen szövegezésben elfogadta s a Természett. Társulat Választmányához felterjeszteni határozta.

A vér-eső.

Alkalmasint meglepi önöket, ha azt mondom, hogy ezúttal az igazi vér-esőről van szó; nem ama piros vagy vörös eső-cseppekről, melyeknek valamely vulkáni, vagy más eredetű por, avagy mikrobák adták a színét. Igenis, a felhőkből jövő vérről van szó. Tehát nem egyébről, mint hogy a nép a középkortól máig nem mindig leledzett babonában és nem mindig tévedt, mikor azt hitte, hogy a piros eső cseppei valóságos vércseppek. — Ezt a meglepő dolgot Luigi Palazzo, a római központi meteorológiai intézet igazgatójának ama levelében olvasom, amelyet a *Messaggero* című olasz laphoz intézett a márczius 10-iki vörös eső alkalmából. Palazzo e tünemény eredetének a Szahara-sivatagról felsodrott port

tartja. Egy füst alatt azonban említi, hogy van ám igazi vér-eső is. — 1900. május 15-én Messignadi calabriai falucskában esett ilyen. Kétszer is megeredve, több perczig tartott; és a jámbor nép döbbenve látta, hogy ruháin, a köveken, a száradó fehéreneműn és a faleveleken apró vércseppek piroslanak. E foltokat a római közegészségügyi intézetben kémiai és mikroszkópiai vizsgálat alá vetvén, kétség nélkül megállapították, hogy igazi vérről és pedig madárvérről van dolgunk. »A rettentő tüneménynek«, írja Palazzo, »az a legvalószínűbb magyarázata, hogy költöző-madarak — fürjek vagy fecskék — sűrű sokaságban szállva a Földközi-tenger fölött, szélforgatagba kerültek bele és úgy összeverődtek, sodródtak, hogy csurgott a vérök; s ezt a vért azután a szél kivitte Calabriába. Ezt az első pillantásra megmagyarázhatatlan és titokzatos vér-esőt annak idején akadémiai közlésekben ismertették, pater Denza, a nagy tudós és én.« Eddig Luigi Palazzo. — Nem igen tudom, hogy e közlések nálunk ismeretesek volnának; azért hívom fel a dologra a *Természet* olvasóinak figyelmét. Mind a madárvonulás megfigyelőinek, mind a meteorológusoknak igen érdekes problema: elképzelhető-e, hogy a forgószél ilyenmű pusztítást vigyen véghez a költöző madarak között? Maga a pusztítás talán nem is ép rendkívüli; hiszen jól tudjuk, hogyan tizedelik meg a viharok a költöző madarak csapatait; de példa nélkül való a vér fenmaradása a levegőben, továbbhúzódása felhő gyanánt és eső alakjában való lehullása.

Tóth Béla.

VADÁSZAT.

Az agancsos-vad sebjelezéséről.

A hivatásos vadász mesterségében való szakképzettségét az agancsos-vad körüli összes ismeretekben való alapos tájékozottság tanúsítja leginkább. A nyomozás és csapás, a cserkészetek helyes vezetése, a megsebzett vad után keresése, a sebvéren való eligazodás képessége, a vérebbel való munka s általában a szarvas- és őz vadászattal összefüggésben álló gyakorlati ismeretek alapos tudása nélkül, melyek az őzet illetőleg e hóban érvényesíthetők legfőbb-

képen: a »szakvadász« jelzőre hivatásos vadász igényt nem tarthat s méltóan szarvaskést nem hordhat oldalán. — Egyik legfőbb fontosságú ezen ismeretek közül a *sebjelezés* mikéntjének és a *sebvér ismertető jeleinek* tudása. Minden szarvasvadász előtt ismeretes dolog az ugyanis, hogy a meglőtt csülkösvad, legkivált a szarvas, csak ritka esetben marad helyben úgy, hogy »tűzben rogyjék össze«, — gyakran még ha a legérzékenyebb részén lett is találva. A legbiztosabb az, hogy a vett (esetleg talán halálos) lövés daczára is egy darabig még elmenekül a lövés helyéről s távolabb rogy össze s leheli ki páráját, — vagy pedig ha elhibázva lett, végleg a világba megy. Ennélfogva igen fontos a vadászra nézve azt tudni, vajjon a vad egyáltalán találva lett-e s

hol, melyik részén? Halálosan-e, vagy csak könnyen sebesült? — mit a *jelzésből* és *sebvérről* ítéltünk meg és bírálhatunk el a kapcsolatos körülmények tekintetbe vételével alaposan s a legtöbbször teljes biztonsággal, a melyre azután a vad megkerítését célzó okszerű eljárás mikéntjének feladatát alapíthatjuk. Szóval a szarvasvadásznak ismernie kell a lövés hatását és milyen voltát, — a mit a vadnak a fegyverdurranás alkalmával történő *megugrásából*, a *lábnyomokból* és kiváltképen a hátrahagyott *vércseppek* (sebvér) s egyéb jelek, mint *csontszilánkok*, *bőr*, *szőr-hullványok*-ból stb. ítéltünk meg. Egyébiránt *jelzés* alatt azt a különböző mozdulatát vagy viselkedését értjük a vadnak, melyet a lövés pillanatában tesz és pedig akkor is, ha megsebesült és akkor is, ha elhibázott. Természetesen aszerint, hogy a vad hol, melyik részén lett találva, *különféleképen is jelez*, melyből a sebesülés mérvére, könnyebb vagy súlyosabb voltára bizony következtethetni a hátrahagyott, már említett *jelekkel* kapcsolatban, de a gyakorlott szem egyelőre ezek nélkül is gyakran. Az mindenesetre bizonyos, hogy a hátrahagyott *jelek* a vad találásának a legbiztosabb, csalhatatlan tanúsítói; de a találás valószínűsége gyakran ezek nélkül sincs kizárva, amennyiben épen nem bizonyos az minden esetben, hogy a meglőtt, sőt jól talált vad közvetlen a lövés helyén találásra valló jeleket hagy hátra; de a jól talált vadnál ezeket távolabb mégis megtaláljuk. Egyébiránt a gyakorlott vadász már a lövés pillanatában teljesen tisztában van azzal, vajjon eltalálta-e vadját, vagy sem; amit különben a vad is rögtön és biztosan jelez. Hibás lövés esetén ugyanis minden feltűnőbb viselkedés nélkül a legtöbbször rögtön elugrik, vagy elira-